

TEMA - Det smarta hemmet

TEXT: HANNA KLUMBIES/SPOON

FOTO: PATRIK LEONARDSSON

Funktionerna i lägenheterna kan styras av en Ipad eller smartphone. På Begonian kommer man att låna ut Ipadar till hyresgästerna.

Den 1 februari var det inflyttning i HFAB:s servicehus Begonian i Getinge. Det består av sex äldrelägenheter utrustade med olika digitala lösningar. Erik Ahlström är IT- och digitaliseringsansvarig på HFAB och har projektlett digitaliseringen av Begonian.

– Världen blir mer och mer digital.

Det är egentligen en lika stor revolution som den industriella. Därför vill vi vara med och kunna erbjuda våra hyresgäster något som underlättar för dem, men även för oss, säger han. Varje lägenhet har olika sensorer och mätare som styr de digitala funktionerna. Men de riktigt smarta lösningarna blir till när funktionerna kopplas samman och kan ”prata” med varandra.

– Med en vattenmätare kan vi mäta vattenförbrukningen. Men den vet också när och hur mycket vatten hyresgästen använder i vanliga fall. Kopplar vi dessutom på en rörelsesensor som kan känna av att ingen rör sig i rummet kan systemet indikera att något inte står rätt till. Kanske är det så att personen har ramlat. Systemet kan då larma och se till så att någon åker dit, säger Erik Ahlström.

På Högskolan i Halmstad (HH) pågår det flera olika forskningsprojekt på temat smarta, digitala hem. Wagner Ourique De Morais är forskningsingenjör på HH och forskar på smarta hem med fokus på äldrevården.

– När man pratar om smarta och digitala lösningar i hemmet är det viktigt att det som erbjuds faktiskt löser ett riktigt problem och inte bara finns där för att det är häftigt. Annars är risken att folk kommer att börja ifrågasätta nyttan av dem, säger han.

Wagner Ourique De Morais forskning går ut på att utveckla smarta hem för äldre som ska hjälpa de boende med sina dagliga rutiner samt lösningar för att underlätta för vårdgivare. Till exempel skulle hemmet kunna påminna om att det är dags att ta sin medicin.

– Behovet av hemtjänst kommer att öka i framtiden, samtidigt som det inte kommer att finnas tillräckligt mycket personal för att tillgodose det. Då kan teknik och digitala lösningar absolut hjälpa till med en del av hemtjänstens vård, säger han.

När det gäller till exempel natttillsyn innebär det ofta att en vårdgivare besöker vårdtagaren i hemmet under nattetid och ser om den sovande personen andas och så vidare. I dag finns det teknik som kan känna av om det ligger nå-gon i sängen och om allt är som det ska.

– Den tekniken skulle kunna spara in många besök och personalen kan prioritera dem som verkligen behöver stöd av en människa, säger Wagner Ourique De Morais.

Förhoppningen med de digitaliserade lägenheterna i Östinge är att de äldre med hjälp av tekniken ska få ökade möjligheter att klara sig själva och på så sätt kunna bo kvar längre i sina hem. För att systemen ska fungera så bra som möjligt kartlägger man hur människor använder tekniken och betar sig i förhållande till den. HFAB kommer att ha kontakt med hyresgästerna för att se vilka funktioner de har nytta av och vilka ytterligare som skulle kunna kopplas på.

– Vi kommer så klart inte att ha koll på vad man gör från a till ö. Informationen som kommer ut ur lägenheterna är sådant som är till gagn för hyresgästen. Och jag tror att folk kan ha en mer avslappnad inställning till integriteten om de vet att lösningarna hjälper dem, säger Erik Ahlström.

Wagner Ourique de Morais tror att framtidens smarta hem kommer att kunna förutse våra behov för att kunna förbättra våra liv, som till exempel ett system som talar om för oss när vi suttit för länge i soffan.

– Mycket av den tidiga tekniken var sådant som sparade tid åt oss – dammsugare, diskmaskin och tvättmaskin. Sedan började vi använda teknik som konsumerar vår tid – tv, dator och smartphones. Smarta hem ska vara någonting mittemellan, säger han.

Smarta digitala lösningar:

Digitalt dörröga När det ringer på dörren på dörrens syns det på smartphonen eller surfplattan vem som ringer på. Framöver ska det även gå att öppna dörren och ha en tvåvägskommunikation genom smartphonen eller surfplattan.

Anhörigtjänst Med hjälp av till exempel vattenmätaren och rörelsesensorerna kan man mäta om hyresgästen är aktiv. I händelse av att så inte är fallet kan systemet larma anhöriga. Lösningen är tänkt att installeras till sommaren.

Digital belysning En sensor känner av när man går upp på natten och tänds en ledbelysning i knähöjd. Lampor tänds automatiskt när man går in i ett rum om det är kväll. Det finns också möjlighet att tända och släcka lampor på distans. Allt ställs in efter hur man vill ha det och det finns lösningar för både personer som är vana vid digitala hjälpmedel och inte.

Glömd funktion har du till exempel glömt kaffebyggaren på eller har kylskåpsdörren öppen varnar lägenheten dig innan du går hemifrån.

Digitala lås Istället för en fysisk nyckel finns en tagg, inte bara till portar utan även ytterdörrar. Målet är att under 2018 koppla ihop låset med resten av lägenheten så att till exempel belysning tänds och värmen höjs då man kommer hem.

”Teknik och digitala lösningar kan absolut hjälpa till med en del av hemtjänstens vård. ”

Demo Version - Select.Pdf SDK